

DOMSTOLENS DOM (första avdelningen)
den 18 november 2004 *

I de förenade målen C-10/02 och C-11/02,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 234 EG, som framställts av Tribunale amministrativo regionale per la Puglia (Italien), genom beslut av den 10 oktober 2001, som inkom till domstolen den 15 januari 2002, i målen mellan

Anna Fascicolo m.fl.,

Enzo De Benedictis m.fl.

mot

Regione Puglia,

Maria Paciolla,

Assessorato alla Sanità e Servizi Sociali della Regione Puglia,

Coordinatore del Settore Sanità,

* Rättegångsspråk: italienska.

Azienda Unità Sanitaria Locale BR/1,

Felicia Galietti m.fl.,

Azienda Unità Sanitaria Locale BA/4,

Madia Evangelina Magri,

Azienda Unità Sanitaria Locale BA/1,

Azienda Unità Sanitaria Locale BA/3 (C-10/02),

och mellan

Grazia Berardi m.fl.,

Lucia Vaira m.fl.

mot

Azienda Unità Sanitaria Locale BA/4,

Angelo Michele Cea,

Scipione De Mola,

Francesco d'Argento,

Azienda Unità Sanitaria Locale FG/2,

Antonella Battista m.fl.,

Nicola Brunetti m.fl.,

Azienda Unità Sanitaria Locale BA/3,

Azienda Unità Sanitaria Locale FG/3,

Erasmo Fiorentino (C-11/02),

meddelar

DOMSTOLEN (första avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden P. Jann samt domarna R. Silva de Lapuerta, K. Lenaerts, S. von Bahr och K. Schiemann (referent),

generaladvokat: J. Kokott,

justitiesekreterare: avdelningsdirektören Múgica Arzamendi,

med beaktande av det skriftliga förfarandet och efter att förhandling hållits den 25 mars 2004

med beaktande av de yttranden som avgivits av:

- Anna Fascicolo m.fl., genom G. Monacis, avvocato,
- Enzo De Benedictis m.fl., genom A. Loiodice, I. Lagrotta och N. Grasso, avvocati,
- Grazia Berardi m.fl., genom M. Langiulli, avvocato,
- Lucia Vaira m.fl., genom L. D'Ambrosio och L. Ferrara, avvocati,
- Regione Puglia, genom A. Sisto, avvocato,
- Azienda Unità Sanitaria Locale BA/1, genom D. Caruso, avvocato,
- Azienda Unità Sanitaria Locale BA/3, genom G. D'Innella, V.A. Pappalepore och M. de Stasio, avvocati,
- Europeiska gemenskapernas kommission, genom A. Aresu och M. Patakia, båda i egenskap av ombud,

efter att ha hört generaladvokatens förslag till avgörande den 1 april 2004,

följande

Dom

1 Begäran om förhandsavgörande avser här i båda fallen tolkningen av artikel 36.2 i rådets direktiv 93/16/EEG av den 5 april 1993 om underlättande av läkares fria rörlighet och ömsesidigt erkännande av deras utbildnings-, examens- och andra behörighetsbevis (EGT L 165, s. 1; svensk specialutgåva, område 6, volym 4, s. 102), i dess senaste lydelse enligt kommissionens direktiv 1999/46/EG av den 21 maj 1999 (EGT L 139, s. 25) (nedan kallat direktiv 93/16), en bestämmelse som har ersatt artikel 7.2 i rådets direktiv 86/457 av den 15 september 1986 om en särskild utbildning i allmänmedicin (EGT L 267, s. 26).

2 Besluten att begära förhandsavgörande fattades med anledning av två serier av tvister mellan för det första Grazia Berardi m.fl. respektive Lucia Vaira m.fl. och Azienda Unitá Sanitaria Locale BA/4 m.fl. (C-11/02) och, för det andra, Anna Fasciolo m.fl. respektive Enzo De Benedictis m.fl. och Regione Puglia m.fl. (C-10/02), angående beslut som fattades med avseende på år 1998 respektive år 1999 av olika förvaltningsmyndigheter inom denna region, i fråga om tillsättning inom det nationella hälso- och sjukvårdssystemet av tjänster som allmänpraktiserande läkare i områden med brist på sådana läkare (nedan kallade underskottsområden).

Tillämpliga bestämmelser

De gemenskapsrättsliga bestämmelserna

- 3 Direktiv 93/16 innebär en kodifiering av olika direktiv rörande läkares kvalifikationer, bland annat direktiv 86/457.
- 4 Enligt artikel 2 i direktiv 93/16 skall varje medlemsstat erkänna de utbildnings-, examens- och andra behörighetsbevis som tilldelas medborgare i medlemsstaterna av övriga medlemsstater i enlighet med artikel 23 i nämnda direktiv, och som finns uppräknade i artikel 3 i direktivet, genom att ge dessa bevis — när det gäller rätten att påbörja och utöva verksamhet som läkare — samma verkan inom sitt territorium som dem som medlemsstaten själv utfärdar.
- 5 I artikel 9.1 i direktiv 93/16 anges som en allmän bestämmelse att varje medlemsstat, när det gäller medborgare i medlemsstaterna vars utbildnings-, examens- och andra behörighetsbevis för läkare inte uppfyller minimikraven för utbildningen enligt artikel 23, skall som tillräckligt bevis godta de utbildnings-, examens- och andra behörighetsbevis för läkare som utfärdats av dessa medlemsstater för utbildning som påbörjades före de datum som anges i nämnda artikel 9.1. Dessa utbildnings-, examens- och andra behörighetsbevis skall åtföljas av ett intyg som visar att dessa medborgare faktiskt och på föreskrivet sätt utövat verksamheten i fråga i minst tre år i följd under en femårsperiod före dagen för utfärdandet av intyget.

- 6 I artikel 30 i direktiv 93/16 föreskrivs att varje medlemsstat som inom sitt territorium erbjuder den fullständiga utbildning vilken, med tillämpning av artikel 23 i det direktivet, ger rätt att påbörja och utöva verksamhet som läkare skall införa en särskild utbildning i allmänmedicin som uppfyller minst de krav som fastställts i artiklarna 31 och 32 i nämnda direktiv på så sätt att de första utbildnings-, examens- och andra behörighetsbevisen efter genomgången utbildning utfärdas senast den 1 januari 1990.
- 7 I artikel 36.1 första stycket i direktiv 93/16, som med samma lydelse som artikel 7.1 i direktiv 86/457 ersätter den artikeln, föreskrivs följande:

”Fr.o.m. den 1 januari 1995 skall varje medlemsstat, om inte annat följer av de bestämmelser om förvärvade rättigheter som antagits, som villkor för rätten att utöva verksamhet som allmänpraktiserande läkare inom ramen för dess socialförsäkringssystem kräva innehav av det utbildnings-, examens- eller annat behörighetsbevis som avses i artikel 30.”

- 8 Artikel 36.2, vilken ersätter artikel 7.2 i direktiv 86/457 med i huvudsak samma lydelse, innehåller följande bestämmelser:

”Varje medlemsstat skall fastställa närmare regler för de förvärvade rättigheter som de erkänner. Medlemsstaterna skall emellertid betrakta rätten att utöva verksamhet som allmänpraktiserande läkare inom ramen för dess socialförsäkringssystem som förvärvad för de läkare som utan att ha något av de utbildnings-, examens- eller andra behörighetsbevis som avses i artikel 30, den 31 december 1994 har denna rätt enligt artikel 1–20 och som vid nämnda tidpunkt är etablerade inom det landets territorium med stöd av artikel 2 eller artikel 9.1.”

Den nationella lagstiftningen

- 9 Direktiv 86/457 införlivades med den italienska rättsordningen genom lagstiftningsdekret nr 256 av den 8 augusti 1991 (GURI nr 191 av den 16 augusti 1991) (nedan kallat lagstiftningsdekret nr 256/91). I artikel 2 första stycket i det dekretet föreskrivs som allmän bestämmelse att utbildningsbevis avseende en särskild utbildning i allmänmedicin från och med den 1 januari 1995 skall utgöra erforderligt behörighetsbevis för utövande av motsvarande verksamhet inom ramen för det nationella hälso- och sjukvårdssystemet.
- 10 Enligt artikel 6 i lagstiftningsdekret nr 256/91 får dock yrkesverksamhet som allmänpraktiserande läkare även utövas av läkare som den 31 december 1994 hade rätt att inom det nationella hälso- och sjukvårdssystemet utöva sådan verksamhet, det vill säga som då hade läkarlegitimation. Detta behörighetsbevis (nedan kallat det jämställda behörighetsbeviset) jämföras således med det nämnda utbildningsbeviset
- 11 Utövandet av yrkesverksamhet som allmänpraktiserande läkare med anslutning till det nationella hälso- och sjukvårdssystemet regleras i Italien, enligt artikel 8.1 i lagstiftningsdekret nr 502 av den 30 december 1992 (GURI nr 305 av den 30 december 1992), i dess lydelse enligt lagstiftningsdekret nr 517 av den 7 december 1993 (GURI nr 293 av den 15 december 1993), genom nationella kollektivavtal som är föremål för en omprövning vart tredje år.
- 12 Det nationella kollektivavtal som gällde vid tidpunkten för de omständigheter som är i fråga i målet vid den nationella domstolen (nedan kallat kollektivavtalet) trädde i kraft genom dekret nr 484 av den 22 juli 1996, som utfärdades av Republiken Italiens president (GURI nr 220 av den 19 september 1996, s. 1). Enligt detta kollektivavtal gäller följande:

— Förfarandet för tillsättning av lediga tjänster inleds med publicering inom varje region av den enhetliga förteckningen över läkare, vilka klassificeras enligt ett poängsystem, varvid poängen beräknas i enlighet med artikel 3 i samma avtal (artikel 2 däri).

— Vid upprättande av förteckningar och vid klassificering av läkare tilldelas 12 poäng för utbildningsbevis avseende utbildning i allmänmedicin, i dess egenskap av akademiskt examensbevis. Vidare tilldelas den berörda personen 0,20 poäng för varje månad som denne tjänstgjort som ansluten läkare inom primärvården. Extra poäng kan erhållas på grund av vissa särskilda verksamheter som en person utövar i egenskap av allmänpraktiserande läkare (artikel 3.1 i kollektivavtalet).

13 När det gäller tillsättning av tjänster i områden med brist på läkare i primärvårds- och jourtjänstgöringshänseende innehåller kollektivavtalet även följande föreskrift:

— Aziende Sanitarie Locali (offentliga lokala hälsovårdsinrättningar) skall reservera mellan 20 och 40 procent av tjänsterna för läkare som innehar ett sådant utbildningsbevis avseende utbildning i allmänmedicin, som avses i artikel 2 i lagstiftningsdekret nr 256/91, och mellan 80 och 60 procent för läkare som innehar ett därmed jämställt behörighetsbevis (artikel 3.6 i kollektivavtalet). Förnyas inte detta avtal i tid föreskrivs för nästkommande år att en kvot motsvarande 50 procent av de tjänster som skall tillsättas skall tilldelas vardera två läkarkategorier (slutbestämmelse nr 5 i nämnda avtal).

- Förteckningen över de tjänster som respektive inrättning skall tillsätta upprättas med angivelse av det antal poäng som erhållits av sökanden i den regionala förteckning som avses i artikel 2 i lagstiftningsdekret nr 256/91, det antal poäng som tilldelas på grund av att vederbörande är bosatt inom regionen samt det antal poäng som följer av att sökanden är bosatt inom underskottsområdet (artikel 20.6 i kollektivavtalet).
- 14 Genom regionstyrelsens beslut nr 1245 av den 29 april 1998 (BURP nr 46 av den 15 maj 1998) förordnade Regione Puglia för år 1998 att 40 procent av de tjänster som var avsedda att täcka underskottsområdenas behov samt 40 procent av de tjänster som inte tillsatts skulle tillsättas med läkare som innehade utbildningsbevis avseende utbildning i allmänmedicin, och att 60 procent av tjänsterna skulle tillsättas med läkare som innehade därmed jämställt behörighetsbevis. För år 1999 ändrades andelen tjänster som reserverats för läkare i de båda kategorierna så, att andelen för var och en av dessa uppgick till 50 procent.

Twisterna i målen vid den nationella domstolen och tolkningsfrågorna

- 15 Twisterna i målen vid den nationella domstolen har uppkommit på grund av att vissa läkare som innehar det utbildningsbevis avseende en särskild utbildning i allmänmedicin som avses i artikel 2 i lagstiftningsdekret nr 256/91, och som dessutom per den 31 december 1994 hade rätt att utöva läkaryrket inom ramen för det nationella systemet för social trygghet, i fråga om tjänster som skall tillsättas i underskottsområdena försökte söka såväl tjänster som reserverats för läkare som innehade nämnda utbildningsbevis som tjänster som reserverats för läkare som innehade ett därmed jämställt behörighetsbevis. Dessa läkare sökte även erhålla de tolv poäng som tilldelades innehavare av nämnda utbildningsbevis, även när de konkurrerade inom ramen för den tjänstekvot som reserverats för dem som innehade ovannämnda behörighetsbevis.

- 16 Regione Puglia beslutade initialt att läkare som innehade både utbildningsbevis avseende en särskild utbildning i allmänmedicin och rätten, per den 31 december 1994, att utöva läkaryrket inom ramen för det nationella systemet för social trygghet visserligen kunde upptas i båda kvoterna, men att de ändå inte kunde göra gällande de tolv poäng som motsvarar innehavet av nämnda utbildningsbevis, för det fall de valde att söka en tjänst med stöd av den kvot som reserverats för läkare med ett därmed jämställt behörighetsbevis. Regione Puglia ålade därmed sina lokala offentliga hälsovårdsinrättningar att räkna bort de tolv poäng som tidigare hade tillerkänts läkarna när det gäller förfarandena avseende år 1998.
- 17 Nämnda vårdinrättningar underlät i enlighet med Regione Puglias instruktioner följaktligen att, inom ramen för de kvoter som reserverats för läkare med behörighetsbeviset i fråga, bevilja sökande med båda de ovannämnda bevisen de tolv poäng som tillkom innehavare av ett utbildningsbevis.
- 18 Det är mot besluten som fattats av vissa av nämnda inrättningar, däribland Azienda Unità Sanitaria Locale BA/4, som Grazia Berardi m.fl. och Lucia Vaira m.fl. väckte talan vid Tribunale amministrativo regionale per la Puglia, med åberopande av att dessa beslut var rättsstridiga då de fattats medelst åsidosättande och felaktig tillämpning av artiklarna 2, 3 och 20 i kollektivavtalet.
- 19 Den hänskjutande domstolen fann, på yrkande om prövning av lagenligheten av Regione Puglias ståndpunkt, inledningsvis att läkare som innehade båda behörigheterna kunde aspirera på samtliga reserverade tjänster, men att de inte kunde tillerkännas de tolv poäng som tillerkändes innehavare av utbildningsbeviset i fråga

när de ansökte om tjänster som förbehölls innehavare av därmed jämställt behörighetsbevis.

- 20 Under tiden slog emellertid Consiglio di Stato (Italien), efter överklagande av en dom av en annan regional förvaltningsdomstol, i dom nr 1407 av den 15 mars 2000 (nedan kallad Consiglio di Statos dom) fast att de läkare som skulle utses för tillsättning av tjänsterna i underskottsområdena måste väljas från en enhetlig förteckning, även om det för tillsättning av dessa tjänster föreskrivs att två olika kvoter skall reserveras för läkare som innehar utbildningsbevis avseende särskild utbildning i allmänmedicin respektive läkare som innehar därmed jämställt behörighetsbevis. Dessutom slogs det fast att läkare i den första kategorin, som per den 31 december 1994 även hade rätt att inom ramen för det nationella hälso- och sjukvårdssystemet arbeta inom allmänmedicin, kan söka tjänster i båda tjänstekategorierna, varvid dessa personer enligt Consiglio di Stato skall tillerkännas de totalt tolv poäng som föreskrivs i artikel 3.1 i kollektivavtalet, eftersom det i gällande lagstiftning inte föreskrivs någon åtskillnad mellan utbildningsbevis och behörighetsbevis i detta avseende.
- 21 Regione Puglia noterade denna dom och bestämde sig till följd därav för att ändra sitt tidigare synsätt och att i fråga om förfarandena för år 1999 inte längre bortse från de tolv poäng som tillerkändes innehavare av utbildningsbevis avseende utbildning i allmänmedicin. De offentliga hälso- och sjukvårdsorganen i nämnda region tillämpade därför detta nya sätt att fördela läkartjänsterna inom underskottsområdena. Förfarandet avseende år 1998 förblev dock oförändrat.
- 22 Det är mot detta Regione Puglias nya synsätt och de, till följd av detta synsätt, av dess lokala offentliga hälsovårdsinrättningar vidtagna åtgärderna som Anna Fascicolo m.fl. och Enzo De Benedictis m.fl., vilka samtliga är läkare som inte innehar det med utbildningsbevis jämställda behörighetsbeviset, har väckt talan

vid den hänskjutande domstolen. De har i huvudsak gjort gällande att den rätt att söka reserverade tjänster i båda kvoterna som tillerkänts läkare som erhållit läkarlegitimation före den 1 januari 1995 och som innehar ett utbildningsbevis avseende den särskilda utbildningen i allmänmedicin, vilka dessutom därvid erhåller det antal poäng som föreskrivs för innehav av nämnda utbildningsbevis, leder till att alla möjligheter att tillämpa den jämställandeprincip som införts genom direktiv 86/457 och direktiv 93/16 faller bort.

- 23 När det gäller de två serier av tvister som anhängiggjorts vid den hänskjutande domstolen delar denna Consiglio di Statos ståndpunkt att innehavare av utbildningsbevis avseende utbildning i allmänmedicin kan söka samtliga reserverade tjänster som skall tillsättas i underskottsområdena. Nämnda domstol har emellertid inte intagit samma synsätt som Consiglio di Stato när det gäller tilldelningen av de tolv poängen till läkare som ansöker om tjänster i den kvot som reserverats för läkare med behörighetsbevis som jämförts med detta utbildningsbevis. Den hänskjutande domstolen anser vad gäller sistnämnda punkt att Consiglio di Statos dom inte synes ha fattats med beaktande av att gemenskapslagstiftaren i direktiven 86/457 och 93/16 värnat rätten för läkare utan utbildnings-, examens- eller annat behörighetsbevis att utöva verksamhet som allmänpraktiserande läkare, om de hade sådan rätt per den 31 december 1994, varför det inte är möjligt att göra en rangskillnad mellan dessa två läkarkategorier.

- 24 Tribunale amministrativo regionale per la Puglia beslutade mot denna bakgrund att vilandeförklara målet och ställa tre tolkningsfrågor till domstolen, vilka har givits identiska formuleringar i respektive begäran om förhandsavgörande, och vilka lyder enligt följande:

"1) Skall läkarlegitimation som erhållits senast den 31 december 1994 anses vara likvärdig med utbildningsbevis avseende särskild utbildning i allmänmedicin vid

utövande av verksamhet som allmänpraktiserande läkare enligt artikel 7.2 i direktiv 86/457/EEG och artikel 36.2 i direktiv 93/16/EEG?

- 2) Får medlemsstaterna enligt de ovannämnda gemenskapsrättsliga bestämmelserna från och med den 1 januari 1995, till förmån för läkare som innehar såväl utbildningsbevis avseende utbildning i allmänmedicin som läkarlegitimation som erhållits senast den 31 december 1994, införa bestämmelser som innebär att en större andel tjänster är förbehållna dessa läkare jämfört med de läkare som enbart innehar ett av dessa behörighetsbevis?
- 3) Om svaret på den förra frågan är jakande, innebär den ovan redovisade situationen, med hänsyn till reglerna om förvärvade rättigheter, att medlemsstaterna därefter får särbehandla de ovannämnda läkarna genom att i samtliga fall tilldela dem tilläggspoäng för att de har erhållit ett utbildningsbevis avseende utbildning i allmänmedicin?"

- 25 Genom beslut av domstolens ordförande den 12 februari 2002 förenades mål C-10/02 med mål C-11/02 vad gäller det skriftliga och muntliga förfarandet samt med avseende på domen.

Prövning av tolkningsfrågorna

Den första frågan

- 26 Den hänskjutande domstolen har ställt sin första fråga för att få klarhet i huruvida den läkarlegitimation som erhållits före den 1 januari 1995 för utövande av

verksamhet som allmänpraktiserande läkare inom ramen för det nationella hälso- och sjukvårdssystemet, enligt artikel 36.2 i direktiv 93/16 skall anses vara att jämställa med erhållandet av ett utbildningsbevis avseende särskild utbildning i allmänmedicin när det gäller utövandet av en sådan verksamhet.

- 27 Det har i målet inte ifrågasatts att innehavet av det ena eller det andra av de i föregående punkt nämnda behörighetsbevisen utgör ett minimikrav för utövandet av verksamhet som allmänpraktiserande läkare. Det framgår emellertid av besluten om hänskjutande att denna fråga i huvudsak avser ett fastställande av huruvida det i förevarande fall tillämpliga nationella systemet för tillsättning av läkartjänster inom det nationella hälso- och sjukvårdssystemet är förenligt med nämnda artikel 36.2, med hänsyn till att sökande med bevis avseende särskild utbildning i allmänmedicin och de som endast innehar därmed jämställt behörighetsbevis inte nödvändigtvis har samma chanser att erhålla en tjänst enligt detta system.
- 28 Det skall omgående konstateras att artiklarna 30–41 i direktiv 93/16 är ägnade att harmonisera minimikraven för utfärdande av utbildnings-, examens- och andra behörighetsbevis för särskild utbildning i allmänmedicin, i syfte att underlätta den fria rörligheten för läkare (se tjugonde till och med tjugotredje skälet i detta direktiv). I enlighet med detta syfte krävs i artikel 36.1 första stycket i direktivet att en allmänpraktiserande läkares utövande av läkarverksamhet inom ramen för det nationella systemet för social trygghet, med förbehåll för förvärvade rättigheter, skall villkoras av innehavet av ett sådant utbildnings-, examens- eller annat behörighetsbevis som intygar att nämnda särskilda utbildning genomåtts.
- 29 Det är i detta sammanhang som det i artikel 36.2 i direktiv 93/16 anges att "[v]arje medlemsstat skall fastställa närmare regler för de förvärvade rättigheter som de erkänner. Medlemsstaterna skall emellertid betrakta rätten att utöva verksamhet som allmänpraktiserande läkare inom ramen för dess socialförsäkringssystem som förvärvad för de läkare som ... den 31 december 1994 har denna rätt enligt artikel 1–20 och som vid nämnda tidpunkt är etablerade inom det landets territorium med stöd av artikel 2 eller artikel 9.1."

- 30 Enligt denna bestämmelse tillerkänns varje medlemsstat befogenheten att göra en skönsmässig bedömning i fråga om fastställandet av förvärvade rättigheter. Denna befogenhet är endast underordnad ett krav, nämligen att varje medlemsstat skall erkänna de rättigheter som har förvärvats av läkare som trots att de inte innehar ett utbildningsbevis för allmänpraktiserande läkare har fått ett utbildnings-, examens- eller annat behörighetsbevis erkänt före den 1 januari 1995, som utfärdats till dem i en annan medlemsstat och som, före denna dag, har fått rätt att utöva verksamhet som allmänpraktiserande läkare inom ramen för det nationella systemet för social trygghet (se dom av den 16 oktober 1997 i de förenade målen C-69/96–C-79/96, Garofalo m.fl., REG 1997, s. I-5603, punkterna 29 och 30).
- 31 För att besvara den första frågan skall det inledningsvis påpekas att artikel 36.2 i direktiv 93/16 inte innehåller något krav på att medlemsstaterna tillerkänner förvärvade rättigheter samma värde som förvärvet av beviset för en särskild utbildning i allmänmedicin, något som också framgår av ordalydelsen i artikeln. Det minimikrav som avses i nämnda bestämmelse avseende den kategori av läkare som skall tillerkännas de förvärvade rättigheterna är inte avsett att precisera omfattningen av det skydd som den berörda medlemsstaten skall ge nämnda rättigheter.
- 32 Vidare är syftet med detta villkor att undvika att läkare som har utnyttjat den etableringsfrihet som garanteras i gemenskapsdirektiven och som före den 1 januari 1995 har förvärvat en rätt att vara verksamma som allmänpraktiserande läkare inom ramen för en mottagande medlemsstats socialförsäkringssystem fråntas denna rätt på grund av att de inte är i besittning av de nya utbildnings-, examens- eller andra behörighetsbevis som föreskrivs i direktiv 93/16 (se domen i de ovannämnda förenade målen Garofalo m.fl., punkt 31).

- 33 Det räcker alltså att notera att även om nämnda villkor kan medföra krav på ett mera omfattande skydd för förvärvade rättigheter när det föreligger ett sådant gränsöverskridande inslag, berör de mål som anhängiggjorts vid den nationella domstolen endast situationer av rent inhemsk natur, vilket också bekräftats under förhandlingen.
- 34 Det kan under dessa förhållanden konstateras att artikel 36.2 i direktiv 93/16 inte åsidosatts enbart genom att innehavarna av beviset avseende särskild utbildning i allmänmedicin och de som endast innehar därmed jämställt behörighetsbevis, på grund av särdragen i det nationella system som är tillämpligt vid tillsättningen av läkartjänsterna i underskottsområden inte hade samma chanser att erhålla en tjänst.
- 35 Den första frågan skall mot bakgrund av vad som anförts ovan besvaras så, att artikel 36.2 i direktiv 93/16 inte innebär någon skyldighet för medlemsstaterna att, i fråga om tillträde till tjänster som allmänpraktiserande läkare, anse att läkarlegitimationer som erhållits före den 1 januari 1995 för utövande av verksamhet som allmänpraktiserande läkare inom ramen för det nationella hälso- och sjukvårdssystemet kan jämföras med erhållande av ett utbildningsbevis avseende särskild utbildning i allmänmedicin.

Den andra och den tredje frågan

- 36 Den hänskjutande domstolen har ställt sin andra och sin tredje fråga, vilka skall prövas tillsammans, för att få klarhet i huruvida artikel 36.2 i direktiv 93/16 utgör hinder för en medlemsstat att ge läkare, som är innehavare av ett utbildningsbevis avseende utbildning i allmänmedicin och som dessutom per den 31 december 1994

innehade legitimation för att utöva yrkesverksamhet som allmänpraktiserande läkare inom ramen för det nationella hälso- och sjukvårdssystemet

- möjlighet att söka ett större antal tjänster än vad läkare med nämnda utbildningsbevis respektive läkare med legitimation kan söka, genom att låta dem söka reserverade tjänster i båda dessa kategorier samtidigt, och
- en ännu förmånligare behandling genom att tillerkänna dem det extra antal poäng som tilldelas för innehav av ovannämnda utbildningsbevis, när de söker tjänster inom ramen för den tjänstekvot som reserverats för läkare som per den 31 december 1994 innehade läkarlegitimation.

37 Enligt Grazia Berardi m.fl. och Lucia Varia m.fl. äventyrar inte systemet med reserverade tjänster den skyldighet som avses i artikel 36.2 i direktiv 93/16 och som innebär att läkare från andra medlemsstater — som före den 1 januari 1995 i egenskap av allmänpraktiserande läkare erhållit läkarlegitimation — skall ges rätt att utöva verksamhet som allmänpraktiserande läkare.

38 Nämnda sökande har dessutom hävdatt att den största andelen tjänster kan erbjudas "dubbelt kvalificerade" sökande utan att detta strider mot lagstiftningen. De samlade ansträngningarna för förvärvande av nämnda utbildningsbevis rättfärdigar att detta förvärvande värderas högre än den praktikperiod för läkare som kan jämföras med beviset. Om de extra tolv poängen inte skulle beviljas för ett sådant förvärvande skulle innehavarna av detta bevis missgynnas i förhållande till dem som i stället för att skaffa sig den erforderliga tvååriga utbildningen har utövat läkaryrket och därigenom samlat extra erfarenhetspoäng.

- 39 Kommissionen anser likaså, med beaktande av medlemsstaternas utrymme för skönsmässiga bedömningar, att tillämpningsområdet för direktiv 93/16 inte omfattar närmare föreskrifter om deltagande vid offentliga tillsättningar av tjänster inom ramen för en medlemsstats system för social trygghet, vilka gäller för läkare med endast den yrkeslegitimation som förvärvats före den 1 januari 1995, och inte heller de eventuella tjänstekvoter som är förbehållna dem eller de poäng som de tilldelas vid urvalsförfarandena.
- 40 Enzo De Benedictis m.fl. har däremot hävdat att medlemsstaterna från och med den 1 januari 1995 inte kan vidta någon positiv särbehandling av läkare som innehar bevis för utbildning i allmänmedicin och som också senast den 31 december 1994 har erhållit legitimation för utövande av yrkesverksamhet som allmänpraktiserande läkare, som innebär att de kan söka fler tjänster jämfört med dem som är innehavare av endast ett av behörighetsbevisen.
- 41 Som konstaterats i punkt 30 i förevarande dom är medlemsstaternas behörighet enligt artikel 36.2 i direktiv 93/16 att fastställa förvärvade rättigheter endast förenad med ett enda villkor, vilket enbart avser läkare som genom att utnyttja sin rätt till fri rörlighet har förvärvat rätten att utöva verksamhet som allmänpraktiserande läkare inom ramen för systemet för social trygghet i den mottagande medlemsstaten. Enligt gemenskapslagstiftarens eftersträfvade ändamål (se punkt 28 i förevarande dom) berör alltså inte detta villkor de situationer som inte inbegriper några gränsöverskridande inslag.
- 42 Vid sådana situationer som i likhet med den i målet vid den nationella domstolen är rent inomstatliga står det alltså den mottagande medlemsstaten fritt att avgöra omfattningen av de förvärvade rättigheterna.

43 Det är i detta avseende visserligen riktigt att i en situation som den i förevarande fall, i vilken det föreskrivs två skilda tjänstekvoter för innehavare av utbildningsbevis avseende utbildning i allmänmedicin respektive för innehavare av därmed jämställt behörighetsbevis och denna uppdelning grundas på en önskan att skydda de rättigheter som förvärvats av sistnämnda läkarkategori, blir konsekvensen av att låta en kategori läkare söka tjänster i båda tjänstekvoterna samtidigt ett minskat skydd för läkare i den sistnämnda kategorin. En sådan lagstiftning strider emellertid inte i sig mot artikel 36.2 i direktiv 93/16, vilken i rent inomstatliga situationer ger medlemsstaterna rätt att fritt fastställa de förvärvade rättigheterna.

44 Det skall vidare påpekas att artikel 36.2 i direktiv 93/16 inte heller åsidosätts genom att läkare, som ansöker om tjänster som reserverats för sådana läkare som den 31 december 1994 innehade legitimation för utövande av verksamhet som allmänpraktiserande läkare inom ramen för det nationella systemet för social trygghet, tillerkänns extrapoäng för innehav av beviset avseende utbildning i allmänmedicin.

45 Mot bakgrund av vad som anförts ovan skall den andra och den tredje frågan besvaras så, att artikel 36.2 i direktiv 93/16 inte utgör hinder för att medlemsstaterna tillerkänner läkare, som är innehavare av beviset för utbildning i allmänmedicin och som dessutom per den 31 december 1994 innehade legitimation för utövande av yrkesverksamhet som allmänpraktiserande läkare inom ramen för det nationella hälso- och sjukvårdssystemet

— möjlighet att söka ett större antal tjänster än vad läkare med nämnda utbildningsbevis respektive läkare med legitimation kan söka, genom att låta dem söka reserverade tjänster i båda dessa kategorier samtidigt, och

- en ännu förmånligare behandling genom att tillerkänna dem det extra antal poäng som tilldelas för innehav av ovannämnda utbildningsbevis, när de söker tjänster inom ramen för den tjänstekvot som reserverats för läkare som per den 31 december 1994 innehade läkarlegitimation.

Rättegångskostnader

46

Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målen vid den nationella domstolen utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den nationella domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttranden till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

På dessa grunder beslutar domstolen (första avdelningen) följande dom:

- 1) Artikel 36.2 i rådets direktiv 93/16/EEG av den 5 april 1993 om underlättande av läkares fria rörlighet och ömsesidigt erkännande av deras utbildnings-, examens- och andra behörighetsbevis innebär inte någon skyldighet för medlemsstaterna att, i fråga om tillträde till tjänster som allmänpraktiserande läkare, anse att läkarlegitimationer som erhållits före den 1 januari 1995 för utövande av verksamhet som allmänpraktiserande läkare inom ramen för det nationella hälso- och sjukvårdssystemet kan jämföras med erhållande av ett utbildningsbevis avseende en särskild utbildning i allmänmedicin.

- 2) Artikel 36.2 i direktiv 93/16 utgör inte hinder för att medlemsstaterna tillerkänner läkare som är innehavare av ett utbildningsbevis avseende utbildning i allmänmedicin och som dessutom per den 31 december 1994 innehade legitimation för utövande av yrket som allmänpraktiserande läkare inom ramen för det nationella hälso- och sjukvårdssystemet
- möjlighet att söka ett större antal tjänster än vad läkare med nämnda utbildningsbevis respektive läkare med legitimation kan söka, genom att låta dem söka reserverade tjänster samtidigt i båda dessa kategorier,
 - en ännu förmånligare behandling genom att tillerkänna dem det extra antal poäng som tilldelas för innehav av ovannämnda utbildningsbevis, när de söker tjänster inom ramen för den tjänstekvot som reserverats för läkare som per den 31 december 1994 innehade läkarlegitimation.

Underskrifter